

**Peto proširenje
Europske unije:
2004.**

Ministarstvo
europskih
integracija

**Peto proširenje
Europske unije:
2004.**

Ministarstvo europskih integracija
Zagreb, 2004.

Nakladnik: Ministarstvo europskih integracija

Glavna urednica: Marija Pejčinović Burić

Izvršna urednica: Ksenija Brigljević

Autori: Pero Bilušić, Ksenija Brigljević, Ana Brnčić, Rina Eterović Goreta, Iva Gotovac, Ivana Mošnja, Matija Očuršćak

Recenzenti: Vladimir Matek, Nataša Mikuš, Jasminka Pecotić

Lektura: Alisa Kichl

Grafičko oblikovanje: Bruketa&Žinić OM

Tisak: AGENCIJA ZA
KOMERCIJALNU
DJELATNOST

ISBN: 953-7010-24-4

Naklada: 10 000

Rukopis dovršen u travnju 2004.

Zagreb, 2004.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 061.1(4-67 EU)"2004"

PETO proširenje Europske unije: 2004. /
<autori Pero Bilušić ... <et al.>. -
Zagreb : Ministarstvo europskih
integracija, 2004.

ISBN 953-7010-24-4

1. Bilušić, Pero
- I. European union -- Proširenje -- 2004.
- II. European union -- Zemlje pristupnice --
Integracijski procesi
- III. European union -- Zemlje kandidati --
Integracijski procesi

440503061

Sadržaj

Predgovor	5
Proširenje Europske unije	6
1. Ranija proširenja Europske unije: 1973. - 1995.	7
2. Peto proširenje Europske unije 2004. godine	9
• <i>Kriteriji za članstvo</i>	
• <i>Predpristupna strategija Europske unije za države kandidatkinje za članstvo</i>	
• <i>Pripreme Europske unije za proširenje</i>	
Nove države članice: put do članstva u Europskoj uniji (Cipar, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Slovačka, Slovenija)	12
1. Od suradnje s Europskom unijom do zahtjeva za članstvo	13
2. Od zahtjeva za članstvo do pristupanja	15
• <i>Predpristupna financijska pomoć Europske unije državama kandidatkinjama</i>	
3. Pristupanje Europskoj uniji	23
4. Nove države članice: osnovni pokazatelji	24
Države kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji: Bugarska, Rumunjska, Turska	26
1. Bugarska i Rumunjska	27
2. Turska	29
3. Države kandidatkinje: osnovni pokazatelji	29
Hrvatska na putu u Europsku uniju	30
Pripreme Europske unije za proširenje	34
1. Proračun	35
2. Reforma institucija i postupka donošenja odluka	36
• <i>Vijeće Europske unije</i>	
• <i>Europski parlament</i>	
• <i>Europska komisija</i>	
• <i>Ostale institucije</i>	
3. Javno mnijenje i proširenje Europske unije	41
Zaključak: koristi i izazovi proširenja	42
Dodaci:	
Kronologija proširenja	44
Pojmovnik	46
Karta Europske unije	

Poštovani čitatelji,

knjižicom koju upravo čitate željeli bismo vam približiti dosadašnja proširenja Europske unije, s posebnim naglaskom na najnovijem proširenju. Budući da Europska unija, od samih svojih početaka sredinom dvadesetog stoljeća, ostavlja otvorenom mogućnost ulaska novih država u tu europsku obitelj, ovo načelo ukljućivosti konkretiziralo se u četiri vala proširenja u prošlom stoljeću te u najnovijem, daleko najvećem, petom valu u kojem, 1. svibnja 2004. godine, čak deset novih država ulazi u punopravno članstvo EU-a. Ovim povijesnim događajem, koji će, nesumnjivo, bitno obilježiti budućnost Europe u nadolazećim desetljećima, Unija ne samo da gotovo udvostručuje svoje članstvo, nego po prvi put zahvaća i velik dio kontinenta istočno od, još ne tako davno nepremostive, željezne zavjese. Upravo stoga najnovije proširenje nosi i snažno simboličko značenje dokidanja jedne umjetne, ali dugotrajne, podjele Europe na istok i zapad.

Štoviše, integriranje traje i dalje, pa se u idućim godinama očekuju i nova proširenja na države koje su danas još u statusu kandidata za članstvo u Europskoj uniji ili na putu prema njemu. Kao što vam je zasigurno poznato, i Hrvatska je jedna od tih država. Našu uspješnost u dosadašnjim etapama pokazuje u travnju 2004. godine objavljeno pozitivno mišljenje Europske komisije o zahtjevu Republike Hrvatske za punopravno članstvo, popraćeno i

preporukom o otvaranju pregovora o članstvu. Temeljem ovog mišljenja, očekujemo da će na dnevnom redu već idućeg sastanka na vrhu država članica Europske unije u lipnju 2004. godine biti razmatrano pitanje dodjeljivanja Republici Hrvatskoj službenog statusa kandidata za punopravno članstvo, kao i mogući datum otvaranja pregovora o tome.

Pozitivno mišljenje Europske komisije za nas je nesumnjivo velik uspjeh i potvrda opravdanosti ne malog truda kojeg smo uložili u već do sada provedene prilagodbe svog ukupnog političkog, pravnog i gospodarskog sustava europskim standardima. Međutim, isto je tako jasno da je pred svima nama još mnogo posla. Pritom je važno istaknuti da su reforme koje provodimo u kontekstu dostizanja visokih europskih standarda u brojnim područjima važne ponajprije radi nas samih, radi osiguravanja razvoja stabilne, moderne, učinkovite i gospodarski uspješne Hrvatske.

Vjerujem da je to perspektiva kojoj zajednički težimo, te da će informacije sadržane u ovoj publikaciji pridonijeti boljem razumijevanju procesa proširenja Europske unije, kao i našim naporima u ostvarenju cilja što skorijeg integriranja Hrvatske u Europsku uniju.

mr. sc. Kolinda Grabar-Kitarović
ministrica europskih integracija

